

PTE BTK TTI Ókori Gazdaságtörténeti Kutatócsoport

A PTE BTK TTI Ókortörténeti Tanszékén 2011-ben létrehozott (és 2013-ban hivatalosan is bejegyzett) Ókori Gazdaságtörténeti Kutatócsoport (angol neve Economies of the Ancient World Research Group, rövidítve ÓGK), a maga nemében egyedülálló a magyar felsőoktatásban, ugyanis ókori gazdaságtörténet kutatásával és hangsúlyos oktatásával sehol másutt nem foglalkoznak. A kutatócsoport korábbi tanszékvezető Prof. Dr. Vargyas Péter 2009-ben tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála után vetődött fel a tanszék oktatóiban. Vargyas Péter a mezopotámiai gazdaságtörténet (azon belül a pénztörténet) nemzetközileg elismert kutatója volt. Összegyűjtött tanulmányait tanítványa, Dr. Csabai Zoltán egyetemi adjunktus adta ki tanszékünk magyar és idegen nyelvű sorozatában:

Vargyas Péter: *From Elephantine to Babylon. Selected Studies of Péter Vargyas on Ancient Near Eastern Economy*, edited by Zoltán Csabai. Pécs–Budapest, 2010.

Vargyas Péter: *A pénz története Babilóniában a pénzverés előtt és után*. Szerkesztette Csabai Zoltán. Pécs–Budapest, 2010.

Az ÓGK alapító tagjai Csabai Zoltán (PTE), Grüll Tibor (PTE) és Vér Ádám (ELTE), az elnöki teendőket jelenleg Prof. Dr. Grüll Tibor, az MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár látja el. A kutatócsoport tagjai a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazott elvekkel összhangban vállalják, hogy rendszeresen részt vesznek hazai és külföldi konferenciákon, ahol beszámolnak kutatási tevékenységükről; eredményeiket publikálják hazai és/vagy külföldi szakfolyóiratokban, továbbá népszerűsítő cikkek, tanulmányok, könyvek formájában; az egyetemi/főiskolai oktatók népszerűsítik az ókori gazdaságtörténetet: ebben a témában szemináriumokat/előadásokat hirdetnek; olvastatják a magyar és idegen nyelvű szakirodalmat; kutatásaikba lehetőség szerint bevonják a hallgatókat.

A kutatócsoport partneri kapcsolatot alakított ki az Oxfordban működő Roman Economy Research Projecttel (vezetői Alan Bowman és Andrew Wilson), amelynek meghívására (és a Campus Hungary támogatásával) 2014-ben az ÓGK vezetője, Grüll Tibor előadást tartott a pannoniai gazdaságtörténeti kutatások helyzetéről. Az ÓGK tagja továbbá a Dr. Koenraad Verboven (University of Ghent) vezette Struc-

tural Determinants of Economic Performance in the Roman World kutatói hálózatnak. Dr. Fazekas Ferencen, a Régészet Tanszék adjunktusán keresztül kapcsolódunk a Chauvigny-ben működő *Instrumenta* kutatócsoporthoz is.

Az ÓGK eddigi leglátványosabb tevékenysége a kétévente Pécsen megrendezett Ókori Történelmi Földrajzi és Gazdaságtörténelmi konferencia, amelyet eddig 2011-ben, 2013-ban, 2015-ben és 2017-ben rendeztünk meg az Ókortörténelmi Tanszéken. A legutóbbi szimpózium már teljes egészében angol nyelven zajlott, és vendégeink között horvát és lengyel kutatókat is üdvözölhettünk. Konferenciáink anyagából – a XI. Magyar Ókortudományi Konferencia gazdaságtörténelmi szekciójának (2014. május) előadásaival együtt – bőséges válogatás jelent meg a tanszékünk által kiadott *Ókor-történelm-írás* sorozatban: *Ökonómia és ökológia: Tanulmányok az ókori gazdaságtörténelm és történelmi földrajz köréből* (Pécs-Budapest, 2015). A harmadik konferencia anyaga a Kronosz Kiadónál fog megjelenni remélhetőleg idén, a negyedik konferenciáé pedig 2019-ben.

Az ÓGK jelenlegi vezetője eddig több hazai és nemzetközi konferenciaelőadást tartott, valamint számos cikket jelentetett meg a római gazdaságtörténelm témájában. Két legutóbb napvilágot látott kötete:

Grüll Tibor: *A tenger gyümölcsei. A tengerek szerepe a Római Birodalom gazdaságában.* Pécs, 2016.

Grüll Tibor: *A Római Birodalom gazdasága.* Budapest, 2017. [Az Előszót Prof. Dr. Németh György, az ELTE Ókortörténelmi Tanszékének vezetője írta.]

Ami az ÓGK jövőbeli terveit illeti: egyrészt szeretnénk még erőteljesebben jelen lenni a nemzetközi tudományos szintén, illetve komolyabb pályázati támogatásokat (Marie Skłodowska-Curie Actions; European Research Council stb.) elnyerni. Ami a könyvkiadást illeti: a közeljövőben tervezzük ókori gazdaságtörténelmi forrásmunkák megjelentetését.

Grüll Tibor